СВОБОДА
LIBERTY

ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУСКОГО НАРОДА ВЪ АМЕРИЦѢ И ОРГАНЪ „РУСКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА".

Рôкъ VII. | Мт. Кармель, Па. Четвергъ 18-го Мая 1899. | Число 20.

Календарь.

Май		
18	Ч.	Іова праведного
19	П.	Явлене Креста
20	С.	Іоана Богосл.
21	Н.	4. РАЗСЛАБЛ. Николая
22	П.	Симона
23	В.	Методія, Мокія
24	С.	Єпифанія (Переполов.)

Змѣстъ.

УВАГА.

Хотячі приступити до „Союза" най посылають вступне и мѣсячне до касіера:

Mr. Kond. Kotanczyk
Box 127
SHAMOKIN, PA.

И увѣдомлять секретара пôдъ адресою:

Rev. Antony Bonczewsky
10 May Str.
ANSONIA, Conn.

СПРАВЫ „Р. Н. СОЮЗА."

Справоздане касове „Союза" за мѣсяць цвѣтень 1899 р.

Mayfield, Pa. члены за лютый	$27.50
„ „ за мартъ	24.25
New York, N. Y. Браство св. О. Николая (за мартъ	9.50
Olyphant, Pa. Бр. св. Іоана Хр. (за мартъ)	84.75
St. Louis, Mo. Бр. св Арх. Михаила	20.30
Buffalo, N. Y. Бр. св. Іоана Хр.	7.43
Yonkers, N. Y. члены	34.50
Watervliet, N. Y. Волкъ Т.	5.75
Shenandoah, Pa. Бр. св. Арх. Михаила	25.00
Waterbury, Conn. члены	18.07
Jessup, Pa. Бр. св. АА. Петра и Павла	12.00
Pittsburg, Pa. Бр. св. О. Николая	117.12
Mayfield, Pa. Бр. св. Кирила и Методія	28.52
Mt. Carmel, Pa. Бр. св. Димитрія	30.25
Бр. св. АА. Пет. и Пав.	26.25
Centralia, Pa. члены	5.50
Homestead, Pa. Бр. св. Арх. Михаила	9.00
Sayre, Pa. Бр. Благовѣщ. Пр. Богородицѣ	5.20
West Pawlet, Vt. члены	5.50
Shamokin, Pa. Бр. св. Кир. и Мет.	61.63
Бр. св. Йосифа	8.67
Priceburg, Pa. Бр. св. Василія Вел.	34.50
Ansonia, Conn. Бр. св. АА. Петра и Павла	40.75
Belle Vernon, Pa. Братство	6.93
St. Clair, Pa. Бр. Пр. Богородицѣ	24.26
Lansford, Pa. Бр. Рожд. Пр. Богородицѣ	48.25
Jersey City, N. J. члены	81.83
Perryopolis, Pa. члены	4.00
Olyphant, Pa. Бр. св. Іоана Хр.	100.50
Troy, N. Y. О. Несторъ Дмитрôвъ	5.25
Разомъ . . .	$912.95

Загальный рухунокъ за цвѣтень б. р. представляе ся такъ:

1) Фондъ желѣз.	$3922.77
2) „ розпоряд.	2398.30
3) депозиты	1174.05

Станъ касы „Р. Н. С." зъ днемъ 30. цвѣтня б. р. **$7495.12**

Въ другôй половинѣ мѣсяця цвѣтня с. р. приступили до „Р. Н. Союза" слѣдуючі новѣ члены:

	Число въ гол. книзѣ:
McAdoo, Pa.	
35. Ярошь Василь	231
36. Макаръ Петро	1334
37. Иванко Олекса	1335
38. Чирняньскій Пет.	1335
39. Пайдичь Мих.	1336
Homestead, Pa.	
40. Фешь Анна	1336
Yonkers, N. Y.	
41. Бѣгунякъ Йв.	1337
42. „ Данило	1337
43. Ґибей Ева	1338
44. Волювачь Юрій	1338
45. Жидякъ Пет.	1339
Shamokin, Pa.	
46. Купчикъ Стеф.	1153
47. Васильчакъ Дмит.	1339
48. Васько Тома	1348
Priceburg, Pa.	
49. Беньо Йв.	1340
50. „ Анаст.	1340
51. „ Анна	1341
52. „ Ева	1341
53. Ропка Никита	1342
54. „ Юрій	1342
55. „ Феина	1343
56. Петрикъ Мелян,	1343
57. Опришко Дан.	1344
Ansonia, Conn.	
58. Семаницкій Пил.	1344
Belle Vernon, Pa.	
59. Шруда Дмитро	1345
St. Clair, Pa.	
60. Марцинъ Елисав.	1345
61. Ядловска Марія	1346
62. „ Антонія	1346
Lansford, Pa.	
63. Сливка Василь	1041
Jersey City, N. J.	
64. Карлякъ Пеляг.	845
65. Тима Тратіянъ	1018
66. Вислоцкій Вас.	1347
67. Дзюбина Ив.	1347
68. Бѣликъ Теод.	1348
Olyphant, Pa.	
69. Федоровскій Сем.	34
70. Смолей Стеф.	441
71. Ґамбаль Йв.	1349
72. Чичила Марія	1349
73. Свала Волод.	1350
74. Митренко Марія	1350
75. „ Пелягія	1351
76. Ракъ Захаръ	1351

Ант. Бончевскій
секретарь.

Зрôстъ соціялізму.

Соціялізмъ у Стейтахъ росте не днями а часами. Не говоримо вже про зрôстъ соціялізму мѣжь робôтниками. Се рѣчь занадто звѣсна, якъ и причина еи. Доки будуть истнувати такй ненормальнй стосунки продукційнй, якъ теперь, соціялізмъ мѣжь робôтниками мусить ширити ся, якъ наслѣдокъ сихъ сумныхъ вôдносинъ. А навѣть, коли бы робôтникамъ значно полекшало, то соціялізмъ буде мати завсѣгды вôдповѣдный ґрунтъ до зросту, зô взгляду на те, що вôнъ сягае не тôлько стосункôвъ теперѣшныхъ, але и будучихъ.

Но не забѣгаючи въ незнану будучнôсть, мы подивимъ ся, якй то поступы зробивъ вôнъ въ Стейтахъ.

Мы не можемо подати точного перегляду сего руху, а то зъ рôжныхъ причинъ, отже подамо лишь де-що важнѣйшого.

Минувшого року при осѣнныхъ выборахъ упало упало на соціялістичныхъ кандидатôвъ 82 тысячь голосôвъ. Сего жь року всюды, де тôлько були выборы, завважано значный приростъ голосôвъ упавшихъ на соціялістôвъ. И такъ въ New Haven (Con) ся партія мала при мѣйскихъ выборахъ 405 гол., а послѣдного новембра 606. Дня 19. апрѣля сего року число голосôвъ взросло до 920. Такъ само показавъ ся значный зрôстъ въ Bridgeport. Въ New Britain выбрали соціялисты своихъ пять людей до рады мѣйскои. Але помимо того, якъ пише републиканьска газета (The Republican, Springfield, Mass.), нѣхто зъ людей, котрй мешкають въ тыхъ мѣстахъ, не боить ся якихъ злыхъ наслѣдкôвъ соціялізму. Не знаемъ, але намъ здае ся, що головно робôтники причинились до того, що такъ, а не инакше выпали выборы до сихъ мѣйскихъ урядникôвъ. И се намъ не дивно: Бо свѣдомôсть соціялізму мѣжь ними мусить рости постôйно, якъ о тôмъ свѣдчать всѣ мѣсцевости на свѣтѣ, де тôлько якй фабрики дымлять ся та парою дышуть.

Та намъ приходить звернути увагу на иншій рухъ, котрый вправдѣ по своѣй сути лишь торкае ся соціялізму, та котрый походить уже не вôдъ робôтникôвъ, а вôдъ людей, котрымъ припала доля рядити другими. Хочемо говорити о новôй політицѣ по мѣстахъ, яку по кôлькохъ мѣстахъ въ Стейтахъ завважуемо, и яка, сподѣемъ ся, заволодѣе въ скорѣ усѣми плятформами, якъ бы тамъ нѣ назывались. Сю нову політику почали въ недавнôмъ часѣ ґовернеръ Pingree, майоръ мѣста Толідо Yones, и Carter Harrison, а вже она облетѣла цѣлй стейты, и зъумѣла знайти для себе выразъ въ множествѣ газетъ, а навѣть и въ певныхъ клюбахъ політичныхъ, котрй до недавна були бы сю політику окричали якъ соціялістичну. А нова ся політика жадае того, щобы всѣ заведеня, та усѣ рѣчи ужиткова, якй конечнй суть для чоловѣка, отже якъ всѣ колєѣ, такъ званй стріткары, елейваторы, освѣтлене мѣстъ, телефоны, експресы не знаходили ся въ рукахъ поодинокихъ капиталістôвъ, а щобъ зарядъ надъ ними перейняло само мѣсто, абы доходъ не дôставъ ся тôлько кôлькомъ, але цѣлому населеню певного мѣста. Декотрй, якъ ґовернеръ Pingree идуть ще дальше. Ось що вôнъ сказавъ: Мы починаемо розумѣти, що тôлько есть оденъ выходъ для тростôвъ, а то, щобы ихъ зробити власностію народу, такъ якъ мы маемо почту уже, и заборонюемо поодинокимъ особамъ займатись почтовымъ дѣломъ на своѣ приватный интересъ. Такъ мы мусимо зробити власностію народу телеграфъ, експресъ и желѣзницѣ.

Самъ вôнъ взявъ ся за перепроваджене на першій разъ пляну, котрый мае на цѣли зробити всѣ стріткары въ мѣстѣ Detroit власностю мѣйскою. Але якъ читаемо въ Мт. Кармельскôй „Evening Star" зъ 10 мая плянъ его стрѣчае на великй перепоны, якй ставляють ему тй, котрй заволодѣли ними, и мають зъ нихъ добрй вôдсотки. За те удало ся газетѣ „New York Journal" въ купѣ зъ Tammany Hall (демократичный клюбъ въ Ню Йорку) примусити компаніи ґазовй спустити о бôльше, якъ половину цѣну за ґазъ. Та тутъ не все есть по правдѣ. Бо звѣсна то рѣчь въ цѣлôй Америцѣ, що сей демократичный клюбъ есть до самого ґрунту „бізнесовый", и що вôнъ вытягаючи справу таньшого газу для мѣста Ню Йорку на свѣтло денне, мавъ певне на оцѣ якійсь бізнесъ, чи не надходячй выборы президента. Тутъ можна бы справедливо навести слова газеты „Times", котра такъ пише: Велике небезпеченьство лежить въ адміністрованю публичныхъ предпріемствъ для самыхъ мѣстъ. Чимъ бôльше мѣсто мае урядникôвъ, тымъ бôльше буде партійнои політики въ зарядженю справъ мѣста, а досвѣдъ учить, що чимъ бôльше партійнои політики въ маґістратѣ, тымъ бôльше тамъ мѣсця для протекціи и корупціи, а менше корыстей для публики. Якъ довго мѣсто лишь контролюе сй предпріекства, контроля дѣе ся въ корысть публики, але коли прійде до квестіи адміністрованя, кождый знае що урядники, а не публика тягне зыски.

Такъ отже, коли-бъ мы зрозумѣли політику Tammany Hall въ тôмъ змыслѣ, якъ пише „Times", то цѣла та шумна справа ґазова була бы простымъ американьскимъ гомбоґомъ.

Але въ тôй справѣ, якъ и въ кождôй иншôй, мы знаходимо иншихъ людей, котрй до перемѣненя приватныхъ предпріемствъ на мѣйскй будуть братись зъ мыслею послужити людямъ. Втогды цѣле дѣло сейчасъ набере иншои краски, и замѣсть того, щобъ статись новымъ жереломъ зледащѣня політики, причинить ся до того, що по мѣстахъ американьскихъ, по котрыхъ теперь панують люде „бізнесовй", усуне ся зôпсуте и приверне ся публичну моральнôсть. Такъ принаймѣ дивить ся на справу майоръ мѣста St. Francisco.

Якъ оно буде, мы не можемо знати. Се есть одно певне, що замѣна декотрыхъ предпріемствъ на публичнй выкличе великй свары капиталістôвъ зъ народомъ, капиталістôвъ мѣжь капиталістами, тай додасть до давныхъ гомбоґôвъ еще новй, котрй доти въ Америцѣ будуть рости, якъ грибы по дощи, доки народъ не побачить, що есть на всѣ стороны ошукуваный, и не схоче взятись за вычищене Америки зъ всѣлякого гною, якій зъ офісôвъ по цѣлôмъ краю розносить ся. Але до тои хвилѣ дуже далеко!

Про вôдступниковъ вôдъ россійского православія и ихъ переслѣдованя.

(Дальше.)

Наколи звычайныхъ Штундистôвъ нищать въ той способъ, на мѣсци, то тыхъ, котрй вспѣли стати виднѣйшими, выганяють далеко на границѣ державы. „Скôлько Сектантôвъ выгнали, а скôлько выганяють", пише кавказкій дописуватель „Бесѣды" (органу россійскихъ евангеликôвъ, що выходивъ въ Стокголмѣ, въ Швеціи) въ новембрѣ 1895 року, про се годѣ сказати. Я знаю лишень, що зъ кождымъ надходячимъ етапомъ (а есть ихъ два що мѣсяця) прибувае три до пять родинъ, а се робить около 100 родинъ черезъ оденъ рôкъ. Таке варварске выганяне тягнесь вже около 7 рокôвъ. Сюда приганяють членôвъ найрôжнѣйшихъ сектъ, однакъ Баптисты и такъ званй Молодо-Штундисты (молода галузь Штундистôвъ) суть бôльше гноблений, якъ другй. Можна сказати, що въ полудневôй и подуднево західнôй Россіи кождого Сектанта называють „Штундистомъ." Часто лучае ся навѣть, що если чоловѣкъ перестане лишь пити горѣвку, то его зачисляють вже до тои секты.

Не треба забувати, що дописуватель сей пише лишень про одну мѣсцевôсть на Кавказѣ. Велике число людей выганяють ще въ другй мѣсця на Кавказѣ, а також до пôрнôчныхъ губерній европейскои Россіи, на Сибиръ и такъ дальше, такъ, що число людей зруйнованыхъ, возбавленыхъ власныхъ домôвъ, родинъ и свободы длятого тôлько що не хотять признати православнои церкви одиноко-правдивою и одиноко-спасительною — мусить бути далеко бôльше.

15. Борба Духоборцѣвъ зъ урядомъ и ихъ мученництво.

Наколи такъ безустанне, діявольске гноблене и руйноване вôдступникôвъ вôдъ православнои вѣры велось въ цѣлôмъ царствѣ, тогды начали збиратись особливо страшнй и чорнй хмары надъ головами Духоборцѣвъ, котрыхъ було на Кавказѣ около двайцять тысячь народа. Оселѣ ихъ находили ся въ тифлискôй, елисаветпольскôй и карскôй губерніи. Треба знати, що хотяй Духоборцѣ не признають власти, то однакъ до недавного часу, годились они до певнои степени, зъ розпорядженями уряду. Пôзнѣйше однакъ вôджила у нихъ стародавна ихъ вѣра зъ небувалою силою и они постановили за всяку цѣну еи держатись. Духоборцѣ мали всегда громадскй маетки (будынки и грошѣ), котрыми заряджували выбранй черезъ нихъ люде мущины, обвинжены. Около 9 лѣтъ тому назадъ маетокъ той ихъ захопивъ неправно въ свои руки чоловѣкъ именемъ Ґубановъ, а коли справа прійшла передъ судъ, то вôнъ перекупивъ судіѣвъ, та другими способами позыскавъ ихъ для себе и такъ справу выгравъ. Така страшна несправедливôсть зробила великій розрухъ помѣжь Духоборцями и подѣлила ихъ на нерôвнй части; одна четверта часть зъ нихъ всѣхъ тримала зъ Ґубановымъ, а решта, то есть три четвертыхъ частей зъ Петромъ Вериґіномъ, чоловѣкомъ незломимого характеру и великимъ релігійнымъ ентузіястомъ. Тй послѣднй постановили навернутись назадъ до свои первѣстнои вѣры и триматись еи крѣпко, щобы стати лѣпшими вôдъ того грѣшного свѣта, котрый навѣть въ судѣ такій несправедливый засудъ выдавъ. Они перестали курити, пити и ѣсти мясо, а такожь почали роздавати свои маетки такъ, щобы мѣжь ними не було бѣдныхъ. Вериґіна сейчасъ урядъ выгнавъ сперши до пôвнôчнои Россіи, а пôзнѣйше въ зимѣ зъ року 1894 на 1895 на Сибѣръ. Будучи на дорозѣ на Сибѣръ вôнъ написавъ письмо своимъ приклонникамъ, въ котрôмъ завзывавъ ихъ, щобъ они вздержулали ся вôдъ присяги, вôдъ службы войсковои, та всякои участи въ дѣлахъ насилія уряду; також щобы спалили всю свою зброю. Всѣ тй предложеня его зôстали принятй бôльшою частиною.

И ось теперь почалась страшна борба, безмысильна, нахальна и брутально-дика зô стороны уряду, а пасивна, але неуступчива зъ стороны Духоборцѣвъ. Щобы борбу тую докладно описати, на те потреба бы списати много серцероздираючихъ сторôнъ, мы ограничимось лишень згадкою кôлькохъ важнѣйшихъ подѣй.

Першимъ зъ Духоборцѣвъ, що вôдказавъ ся служити въ вôйску бувъ Матѣй Лебедевъ зъ елисаветпôльского резервового баталіону. За свою службу, справедливôсть, зручнôсть и розумъ дôставъ вôнъ шаржу пôдъ-офицера, хотяй после права, Духоборець не може бути „шаржою." На самъ Великдень 1895 року Лебедевъ вôдказавсь ити на параду и вôддавъ свôй ґверъ. Те саме зробили десять другихъ Духоборцѣвъ, що служили въ тôмъ самôмъ баталіонѣ. Его арештували и всадили до темного пôдземного льоху, где кормили его лишь водою и хлѣбомъ, а и того дôстававъ вôнъ дуже мало. Всѣ жовнѣры такъ его любили, що ажь плакали, коли его вôдъ нихъ забрано. Коли вѣсть о тôмъ, що зробивъ Лебедевъ, розôйшла ся, многй пôйшли за его примѣромъ. Въ саму елисаветпôльску вязницю посаджено 120 Духоборцѣвъ. Деякихъ зъ нихъ заарештовано зъ тои причины, що они повертали вôйсковй цертификаты, то есть вôдказались служити въ резервѣ; другихъ за те, що не хотѣли бути старостами (сѣльскими урядниками) и повертали свои урядовй печатки и вôдзнаки, а ще иншихъ за аґітацію та непослушеньство.

Урядъ не знавъ що дальше робити. Хотяй на кождый дѣйсный проступокъ (а властиво те, що урядъ уважавъ за проступокъ) було вôдповѣдно приписане карнымъ закономъ поступоване и вôдповѣдный параграфъ, то однакъ урядъ вôдъ разу зачавъ поступовати въ способъ зовсѣмъ безправный и нѣякъ не дающій ся оправдати. Въ Ахалкелаки, на примѣръ, пятьохъ воякôвъ, що не хотѣли носити оружія выпровадили на подвôре коло арешту и казали имъ стати въ рядъ. Потôмъ завôзвали козакôвъ, та приказали имъ зъсѣсти зъ коней и наладувати пушки. Видячи тое, Духоборцѣ просили, щобъ имъ позволено помолитись. Позволено имъ. После молитвы офіцеръ давъ козакамъ команду, щобъ „були готовй" (розумѣе ся стрѣляти) почѣмъ минуло кôлька минутъ. Духоборцѣ стояли спокôйно очѣкуючи, коли ихъ постріляють. Але ихъ не стрѣляно. Тогды казали Духоборцямъ знова брати оружіе до рукъ, а коли тй знова вôдказались, зволено козакамъ повсѣдати на коні и ...

„SVOBODA"
(LIBERTY.)
Weekly Paper.

The only little Russian political Newspaper published in this Country; circulating in all parts of the United States and Canada, wherever the Russian language is spoken and is the best advertising medium.

Published every Thursday at Mt. CARMEL, PA. by the „SVOBODA" Publishing Co.

All comunications should be addressed to:

„Svoboda"
Mt. CARMEL, PA.
P. O. Box 13.

Предплата рôчна 2.00
До старого краю........ 3.00

Всѣ дописи и грошѣ просимъ высылати пôдъ адресу:
To „SVOBODA"
P. O. Box 13. — Mt. CARMEL, PA.

НАША ГАЗЕТА ВЫХОДИТЬ ЩО ТЫЖДНЯ ВЪ ЧЕТВЕРЪ.

Entered the post office at Mt. Carmel, Pa. as second class mail matter.

ВѢСТИ ЗЪ АМЕРИКИ.

Два дуже милй вечеры провели Русинки та Русины, оденъ въ Юнкерсѣ, а другій въ Ню Йорку. Було то свччене. Въ Юнкерсѣ вôдбулось оно въ читальни, а въ Ню Йорку въ гали п. Щасного. Въ Юнкерсѣ було мало промовъ, а йшли тôлько спѣвы, а въ Ню Йорку були декляміціи, промовы и спѣвы. Але бо тамъ и було бôльше людей. Найперше маса дѣвчатъ, членкинь жѣночого братства, потôмъ було богато гостей, мѣжь котрыми завважали мы оо. Пôдгорецкого и Тимкевича, Терещука, Сарыча, Кирчова, Ярему, и купочку хорошихъ та жвавыхъ дѣтей зъ Джерси Сити пôдъ проводомъ п. Пôдсадочного. Настрой бувъ такій, якъ звычайно се водить ся мѣжь Русинами, коли тй на гостинѣ, якійсь погôдный та спокôйный. Часомъ однакъ вôнъ пôдносивъ ся о одну, або двѣ ноты высше, и стававъ веселый, жартобливый, то поважный вôдповѣдно до того, якъ черегувались по собѣ спѣвы, декляміціи, промовы, и чимъ тй спѣвы, промовы, та декляміціи дыхали,

Гостина почалась о год. 6 вечеромъ. Гостей привитавъ найперше о. Пôдгорецкій, а по томъ Юстина Монѣта ось такимъ вершомъ:

Любін сестры
Чимъ васъ повитатати?
Сестрицѣ мили
Чимъ васъ попріймати?

Роднымъ словомъ повитаемъ,
А свяченымъ попріймаемъ.

Роднымъ словомъ, рôдновъ мововъ,
Що жереломъ бе любови,
До молои зве розмовы.

Бо, якъ тою, сестро! мововъ
Щиро заговоришь,
Сейчасъ серце ты для себе
У сестры отворишь.

И она тобовъ зрадѣ,
Въ нѣй серце забє ся,
И тобою звеселить ся,
Мило засмѣе ся.

Та не все намъ сестры люби
Зъ собовъ говорити,
Бо мы мусимъ, ой богато,
По „шапахъ" робити!

Лишь десь-колись изъ собою
Разомъ ся зойдемо,
Мѣжь собою розмовоньку
Щиру поведемо.

Розмовоньку поведемо,
Пѣсню засп[illegible]ваемъ,
И до службы або „шапы"
Зновь мы повертаемъ.

И зновь робимъ, тяжко робимъ,
Горенько працюемъ,
Ажь тутъ, гляди! и Великдень
Уже мы святкуемъ.

Тай зъ собою зновь ся сходимъ
За стôлъ засѣдаемъ,
И свячене яйце всѣ мы
Разомъ споживаемъ.

И якъ яйце Великодне,
Що кôнця немае —
Така и наша, кôнця, сестры
Най любовь не знае!

Изъ собою мы любѣмъ ся
Дуже изъ собою —
Нехай жѣнки наши руски
Пойдуть всѣ горэю.

Най свѣтъ увесь здивуе ся
Дивлячись на тое,
Якъ то жѣнки жіють щиро
Для Руси святое.

Якъ они працюють вспôльно
Для поступу, волѣ
Гей! Для Руси-Украины,
Що въ тяжкôй неволѣ!

По привитаню гостей вôдспѣвали дѣти въ чотыри голосы „Христосъ воскресе." Потôмъ декламовавъ ч. Ярема зъ жаромъ: „Ще не вмерла Украина", сестра Хованець зъ Ню Йорку С. Сосенка „Христосъ воскресъ", сестра Штекля „Рускимъ ворогамъ" С. Сосенка, сестра Анна Філякъ, надзвычайно интелігентна дѣвчина зъ Jersey City „Притчу про пріязнь", ч. Голодъ „Господаръ хаты", ч. Яковъ Кода „Вже часъ братя намъ встати", а ч. Кирчôвъ „Добоша". Дуже розвеселили всѣхъ два рускй школярѣ зъ Jersey City, Каніщакъ та Сандовичь своими до смѣху порываючими выступами.

Въ антрактахъ спѣвали прехорошо дѣти пôдъ проводомъ Пôдсадочного.

При кôнци гостины о. П. Тимкевичь выголосивъ промову, вказуючи особливо на те, що молодымъ нема що зважати на старыхъ, анѣ на нихъ дивитись, тôлько самôй молодежи братись за дѣло народнои просвѣты, и торовати дорогу для долѣ и волѣ на Руси. Вôдтакъ въ сердечныхъ словахъ подякувавъ о. Пôдгорецкій всѣмъ, що прибули на гостину, и зôбраній розôйшлись розворушенй, особливо дѣвчата, котрй сподѣють ся, що за рôкъ будуть мати якихъ 600 членôвъ въ своимъ братствѣ.

Викторъ Гладикъ.

ВѢСТИ ЗЪ КАНАДЫ.

Въ осени тамтого року вôдбулось загальне голосоване надъ тымъ, чи не было бы добре для всего народа канадійского позамыкати всѣ шинки зъ горячими напоями и завести загальну тверезôсть. При голосованю показалось, що бôльша частина голосуючихъ була за тымъ жаданемъ прогібіціоністôвъ т. зн. людей, котрй суть за тымъ, щобъ завести урядово загальну тверезôсть. Та рядъ канадійскій не зважаючи на малу бôльшôсть прогібіціоністôвъ освѣдчивъ устами першого свого міністра француза Sir Wilfrid Lauriera, що вôнъ анѣ не думае заводити такого права въ Канадѣ. Ось що сказавъ міністеръ:

Голосôвъ противъ горячихъ напоѣвъ: 278 тысячь 487, за 264 тысячь 571. Число всѣхъ управненыхъ до голосованя выносило 1 міліонъ 233 тысячь 349. Отже за прогібіціоністами стояла трохи больше, якъ пята часть. Коли мы пригадаемо собѣ, що дятого заряджене загальне голосоване, щобы дати можность прогібіціоністамъ показати свою силу, то мусимо признати, що они ея не показали. Тому рядъ не може, бо бувъ бы не оправданый, заводити загальну тверезôсть. На те кажуть прогібіціоністы, що они въ парляментѣ въ Отавѣ еще разъ предложать справу до рѣшеня, хотя де-котрѣ газеты, якъ на пр. „Monetary Times", Toronto, остерѣгають ихъ вôдъ того. Ся газета такъ пише: Загальна апатія, яка показалась при голосованю, походила зъ того, що богато людей думало и думае, що не можна змусити бôльшôсть або меньшôсть до того, щобы покинула свои довгѣ житейскѣ привычки, котрѣ можуть бути зовсѣмъ нешкодливи, коли не переходять певныхъ границь..... Прогібіціоністы мають на мысли справу передати парляментови до рѣшеня, коли рядъ выступивъ противъ нихъ. Але се буде тôлько невдачею, бо рядъ мае за собою бôльшôсть.

При такôмъ станѣ рѣчей рядъ есть певный свого, якъ се и выразôвъ Mr. Scott въ той способъ: „Чи бувъ бы сей рядъ оправданый, коли бы подавъ ся на сторону прогібіціоністôвъ зъ ихъ четвертиною голосôвъ. Я не мыслю. Я не думаю, що се было бы въ интересѣ тверезости заводити право, якого хочуть прогібіціоністы, коли тôлько четвертина голосуючихъ того хоче. А навѣть, коли бы они мали за собою бôльшôсть всѣхъ голосуючихъ, то рядъ не бувъ бы оправданый заводячи право по ихъ мысли. Такъ отже въ Канадѣ при теперѣшныхъ стосункахъ політичныхъ останe справа зъ сальонами по давному.

Братя Лемки!

Хочу я написати вамъ кôлька словъ про Канаду тай про мое житє, абы вамъ показати, що чоловѣкъ въ Канадѣ може добре жити и жите собѣ зробити. Я походжу зъ Галичины, зъ повѣту Новый Сачь. Шѣсть лѣтъ тому я прійшовъ до Америки, и осѣвъ въ Mayfield, зводки роблячи у майнахъ через 4 роки вынѣсъ 350 дол. Ускладавши сю суму я выбравъ ся за порадою о. Н. Дмитрова до Канады. Земля менѣ вôдразу сподобала ся и я оженивши ся почавъ 1898 р. газдувати. Теперь маю 11 штукъ худобы, 3 коней, вôзъ, бôгу, косарку, громадѣлку, хату, и стайню. Отже я хочу кôлька словъ сказати до моихъ братôвъ-Лемкôвъ, що роблять въ майнахъ и по фабрикахъ, та котрѣ заробивши якій центъ идуть назадъ до Галичины, щобы жите свое тамъ скапарати. Тѣ, котрѣ такъ роблять, дуже не розумно роблять. Чи-жь не лѣпше поѣхати имъ до Канады? Отъ вôдъ мене на пôвночь 7 миль е богато вôльнои землѣ. Я тамъ бувъ, и земля, хотъ трохи камениста та пѣскова та мѣсцями, подобаєсь менѣ дуже, особливо черезъ те, що на нѣй скрôзь росте красна трава, тай лѣса тамъ подостаткомъ. Нема тамъ жадныхъ пнѣвъ, отже легонькій бувъ бы початокъ. Тамъ мешкае 4 фармеры Нѣмцѣ, котрѣ дуже добре ся мають. А що въ нихъ пшениця! Анѣ разъ не можь ихъ порôвнувати зъ нашимъ газдою въ Галичинѣ! Тамъ газда нѣчого не доробить ся, не такъ, якъ ту! А ну молодий хлопцѣ, що маєте охоту газдувати выбирайтесь завчасу до Канады, бо можете колись жалувати! Змовте ся разомъ, и приѣздѣть, а можете стати добрыми фармерами! Не посылайте дурно грошей до Галичины и не йдѣть тамъ, бо нема тамъ по що. Знаете-жь преці, що тамъ жити тѣсно навѣть и тымъ людямъ, котрѣ тамъ живуть! Тай знаете, що у насъ на Лемкôвщинѣ лишь кепскій овесъ родить, а трава той зовсѣмъ не вросте. Я знаю, що якъ бысьте ту прійшли, то не будете собѣ кривдувати, якъ я собѣ не кривдую. Правда, нема ту балѣвъ, нѣ пікніковъ, але тй рѣчи не въ головѣ фармерови! На початку прикро трохи, нѣмъ покладе ся якй будынки, а тамъ далѣ привыкне ся до житя не степахъ, що иншого навѣть не схоче ся.

Братя Лемки! пишѣть до о. Н. Дмитрова о знижене колѣ, тай приходѣть сюды на вôльну землю!

Я васъ буду опроваджувати (але тôлько по своѣй кольоніи), и покажу вамъ землю. А теперь поздоровляю васъ и жичу собѣ, щобысьте не йшли назадъ до Галичины, у котрôй ляхи та жиды панують, и де рускій хлопъ зъ голоду здыхае.

ТЕОДОЗІЙ ВАХНА
P. O. Stuartburn, Man., CANADA.

ВѢСТИ ЗЪ УКРАИНЫ.

„Ой нема нѣ вѣтру, нѣ хвилѣ зъ нашои Украины, чи тамъ раду радять?" Й не одну. Бо, якъ подае „Літературно-Науковий Вістник" скрôзь помежи нашими Украинцями въ Россіи починае ся рухъ, котрый несе зъ собою тысячь плянôвъ, новыхъ проектôвъ, котрй може и нѣколи не здѣйснять ся. Почавши вôдъ сѣльскихъ захолустѣвъ, въ котрыхъ земскй лѣкарѣ, учителѣ, священники, фельчеры розбирають рôжнй пляны, и способы, якими бы можна воскресити неньку-Украину, а скôнчивши на мѣйскôй интелігенции украиньскôй, котра ледви мае якйсь останки національного почутя, усе розворушилось на добре и вжо не гурточками сходить ся изъ собою, а цѣлыми неразъ купами, и радить, и радить, и радить. Зъ тыхъ нарадъ уже де-що и вийшло, якъ нпр. въ Одессѣ „Общество любителей науки, літературы и искуства", де певно суть и Украинцѣ, якъ полтавске общ. люб. ичученія полтавскои губерніи, якъ товариство выданя дешевыхъ образôвъ для народа, якъ товариство имени Т. Г. Шевченка для запоги Украинцямъ та Украинкамъ, що вчать ся въ высшихъ школахъ Петербурга, якъ на останокъ товариство выданя корыстныхъ та дешевыхъ книжокъ. Се товариство завязатись мусѣло въ Петербурзѣ, бо де-инде були бы не позволили. Оно и найважнѣйше зô всѣхъ, якй засновано послѣдными часами въ Россіи для нашихъ братôвъ-Украинцѣвъ. Товариство се поставило собѣ за задачу розвивати народъ релігійно-морально, та дбати про економічный добробытъ украиньского народа. Засобы товариства будуть йти зъ членьскихъ вкладокъ, а також зъ доходôвъ вечеркôвъ, концертôвъ и т. д. Справами товариства заряджуе выдѣлъ та загальни зборы. Выдѣлъ мае збиратись найменше разъ на мѣсяць. Де-що есть у статутѣ сего товариства не конче зрозумѣлого, та се не мае великои ваги.

Найважнѣйше тутъ въ тôмъ товариствѣ те, що оно буде выдавати для украиньского народу книжки доступною для него мовою. Тôлько у тôмъ своимъ завданню товариство стрѣне на великй трудности, бо треба буде починати вôдъ самого початку, а початокъ всякій трудный, особливо мѣжь Украинцями, котрй пôдъ теперѣшну пору суть дуже вялй и московщиною такъ прибитй, що московщина выдае ся имъ коли не такъ само рôдною, якъ украиньске слово, то може навѣть рôднѣйшою. На всякій случай мы шлемо привѣтъ новому товариству, и желаемо ему изъ за океану поводженя въ его замѣрахъ зваживши на те, що нива народнои просвѣты на Украинѣ далеко ще не проорана.

НОВИНКИ.

Неимовѣрно велика еміграція.

Помѣжь телеграфічными вѣстками тутейшихъ газетъ читаемо, що близько 50 тысячь людей зъ Галичины мае въ недовгôмъ часѣ опустити Европу. Кораблемъ „Патриція" мае ѣхати 2500 галичанъ до Ню Йорку, а кораблемъ „Graf Wardersee" зновъ другихъ 2500. До Канады мало приѣхати дня 9. мая 1400 галичанъ, котрй ѣхали кораблемъ „Бразилія." Того самого дня приѣхало до Канады 1000 Духоборцѣвъ.

Въ краю тифъ плямистый!

Якъ кождои весны, такъ и сеи, появивъ ся тифъ, котрый певно зажене богато жертвъ до гробу.

на нихъ зъ голыми шаблями. Кôлька разôвъ пôдъѣздили козаки до Духоборцѣвъ та махали голыми шаблями понадъ ихъ головами, якъ бы хотѣли ихъ порубати; въ дѣйсности-жь не робили имъ нѣчого злого. Коли Духоборцѣ и дальше тревали уперто въ своимъ постановленю, тогды били ихъ нагайками въ страшный способъ. Въ Карсѣ такожь страпили Духоборцѣвъ на рôжнй способы. Ставили примѣромъ шибеницѣ и нѣбыто вѣшали винныхъ.

Все то були однакъ лишь вступнй переслѣдованя. Въ ночи 28-го юнія, старого стиля, Духоборцѣ зъ всѣхъ сѣлъ, въ котрыхъ жили приклонники Веригіна зôбрали все свое оружіе (котре, треба знати, було ихъ приватною власностію, и зъ котрого они могли зробити що хотѣли навѣть пôсля царскихъ правъ) въ одно мѣсце и спалили его, самй-жь наоколо ватры зъ дѣтьми и жѣнками спѣвали имны. Се зроблено рôвночасно въ всѣхъ трохъ уѣздахъ, где живуть Духоборцѣ. Розумѣе ся, що власти назвали тое „бунтомъ". Губернаторъ тифлиньскій пôславъ вôддѣлъ козакôвъ до сѣлъ духоборскихъ Ахалкелакского уѣзду, а и самъ за ними поѣхавъ. Велика громада Духоборцѣвъ зъ села Ґореловка власне була зôбрана на молитвѣ, коли наразъ казано имъ ити сейчасъ до губернатора. Они не хотѣли йти, поки не скôнчать молитись. Тогды появились козаки на коняхъ. Видячи тое Духоборцѣ взяли жены и дѣти въ середину помѣжь себе, а самй взявши за руки оденъ другого, зовсѣмъ безоружнй очѣкували нападу козакôвъ. Командуючій офіцеръ крикнувъ „гурра!" и сто козакôвъ впало на безборонныхъ людей бючи ихъ и тратуючи кôньми немилосердно. Чотырохъ людей зôстало убитыхъ, а многй раненй. Декотрй козаки встыдались бити безоружныхъ людей. Двохъ изъ нихъ вымахували лишь у воздусѣ нагайками, не доторкаючи нѣкого. Тое донесено офіцерови, котрый крикнувши: „Ты царя будешь ошукувати!" ударивъ одного зъ нихъ нагайкою такъ сильно въ лице, що той сейчасъ кровю залявъ ся.

Коли однакъ анѣ тй звѣрства, анѣ „упôмненя" губернатора не мали жадного вплыву на постановлене Духоборцѣвъ, тогды „поставлено на кватирѣ" козакôвъ по ихъ селахъ, и позволено имъ брати зъ домôвъ „бунтôвникôвъ", та робити зъ сими послѣдными, що имъ лишень подобаесь. Наслѣдкомъ того позволеня було се, що въ селѣ Боґдановцѣ знасилувано много дѣвчатъ и женъ, (якъ се показалось пôзнѣйше на слѣдствѣ, котре переводивъ на мѣсци генералъ Суровцевъ и полковникъ Ґребенщиковъ). Въ селѣ Орловцѣ чоловѣка шѣстьдесяти рокôвъ, Кирила Конкина, такъ збито нагайками, що той же умеръ въ дорозѣ на выгнане. До сего всего можна-бъ додати ще другй подôбнй подѣѣ.

Всѣ тй звѣрства, котрй порôвнати бы можна хиба до звѣрствъ, якихъ допускались Турки зглядомъ Вôрменôвъ, закôнчились тымъ, що дѣйстныхъ жовнѣрôвъ, котрй подôбно якъ Лебедевъ не хотѣли носити оружія, засуджено на два до три роки вязницѣ та вписано до карного баталіону, мѣжь тымъ якъ зъ селянъ выгнано безъ всякого суду не менше якъ 400 родинъ въ гористй стороны, мѣжь пôвдикихъ людей, та ще до того не дано имъ и кусника землѣ на чѣмъ бы они могли осѣсти. Такъ ихъ, якъ и цѣлй села що мали тысячѣ мешканцѣвъ зруйновано цѣлковито. Нещаснй тй люде зачали въ скорѣ не тôлько терпѣти голодъ, але навѣть не знали, що робити зъ умершими, бо своеи землѣ не мали, где бы ихъ могли поховати, а пôвдикй люде, мѣжь котрыми они мешкали жадали вôдъ нихъ за кождый грôбъ по 50 рублѣвъ, чого однакъ Духоборцѣ не були въ силѣ заплатити. Положене тыхъ, що були вписанй до карного баталіону було такъ само гôрке. Ось тутъ е опись Лебедева и вôсѣмнайцятохъ другихъ воякôвъ, що зъ нимъ разомъ служили и зъ нимъ до карного баталіону дôстались. Опись той подае оденъ Духоборець, що бачивъ ихъ и бесѣдувавъ зъ ними: „Они терневыхъ галузокъ разомъ вяжуть по 5 або 6; потôмъ кладуть Духоборцѣвъ лицемъ до землѣ и ставляють по двохъ людей пяныхъ по обохъ бокахъ кождого зъ нихъ а тй бють ихъ зъ заѣлостію скаженыхъ звѣрôвъ. Давши имъ по 30 такихъ палокъ, замыкають ихъ до темныхъ комôрокъ на 24 годинъ. На другій день дають имъ ґверы и кажуть ити на вправы (екзецирку). Мученики вôдказують: „мы не можемъ робити того, що есть противъ заповѣдей Христа", почѣмъ сторожѣ зновь бють ихъ и здѣвають ся надъ ними ще гôрше. Рôвночасно дають имъ дуже мало ѣсти, а коли тй жадають больше, ще зъ нихъ кпять собѣ.

Свого часу пущено поголоску въ россійскôй пресѣ, що тымъ Духоборцямъ, котрй були выгнанй, а живуть ще, буде вôльно вернути назадъ до своихъ домôвъ — поголоска тая, розумѣе ся показалось неправдивою. Положене тыхъ выгнаныхъ було дѣйстно серце роздираюче: 1000 мущинъ, женъ и дѣтей вымирали поволи въ наслѣдокъ голоду и слабостей, а переслѣдованя карного баталіону повтаряли ся дальше своею дорогою. Трохъ благородныхъ Великоруссôвъ П. Бирюковъ, Йв. Треґубовъ и В. Чертковъ не могучи стерпѣти того всего выдали вôдозву до Россіянъ и всѣхъ людей взагалѣ зъ просьбою о помочь для нещасныхъ. За се дѣло двохъ зъ нихъ выгнали зъ Россіи и третій такожь не уйшовъ кары, однакъ ширшій свѣтъ довѣдавъ ся про нещасне положене Духоборцѣвъ, зачимъ пôйшли рôжнй вставлюваня ся и просьбы такъ своихъ якъ и чужихъ, котрй скôнчились тымъ, що днесь, за помочію Бога и добрыхъ людей, вже спора купка Духоборцѣвъ знаходить ся въ Канадѣ, на вôльнôй американьскôй земли, та не потрѣбуе боятись, щобы ихъ хто за ихъ релігійнй переконаня переслѣдувавъ.

(Конець буде.)

Заказъ еміграція.

Що въ недовгôмъ часѣ спинять еміграцію до Спол. Державъ, можна майже на певно сподѣватись. Тутейшй американьскй робôтники старають ся всѣми силами о право, котре бы повстримало струю еміграційну, котра чимъ разъ бôльше выливає ся на Америку. И урядъ американьскій має на думцѣ здержати приплывъ новыхъ емігрантôвъ, якъ се видно, хочь бы зъ высказôвъ головного еміграційного комісаря Powderly. Вôнъ такъ каже: „Теперѣшна еміграція есть бôльше, якъ нормальна, а 24 процентъ высша, якъ въ якôмъ небудь часѣ въ остатныхъ рокахъ. Доба розвою промыслу, яку чуємо въ кождôй части краю, споводовала нашихъ чужоземныхъ робôтникôвъ писати по своихъ кревныхъ до Европы. Тй не залишують и хвилѣ, щобъ до нашого краю не посцѣшити, и щобъ тутъ и собѣ де-що не заробити. Богато емігрантôвъ буде дуже пожиточныхъ для нашого краю, але будуть и такй, безъ котрыхъ мы могли бы легко обôйти ся. Я бачивъ оденъ корабель зъ Нѣмцями, котрй певно будуть добрыми горожанами. Они походили зъ тои самои клясы, котра оселилась въ Пенсильвеніи, Айовѣ, Иліноісъ, Тексасъ и въ иншихъ стейтахъ. Они були интелігентнй и вôдповѣдали плавно на пытаня инспектора. Другій корабель привѣзъ зъ собою пôдданыхъ Англіи. Они выглядали такъ заможно, що можна ихъ було взяти за туристôвъ. Пôвнôчнй Италіянцѣ будуть добрыми горожанами и зъамериканізують ся скоро, полудневй жь нѣколи не будуть добрыми ситізенами, бо заощадивши собѣ якихъ 150—200 дол. вертають назадъ до Италіи. Всѣ тотй емігранты причалили недавно. Другй, безъ котрыхъ мы можемо обôйти ся, походять зъ Польщѣ, Угорщины и другихъ краѣвъ." Головный еміграційный комісарь обѣцявъ выробити проектъ нового закона повстримуючого еміграцію, якъ тôлько новй будынки на Ellis Island будуть готовй, бо дотеперѣшне право еміграціи зовсѣмъ не зменшає еміграцію. Може выйде таке право, що еще въ краевыхъ портахъ будуть обсыпувати емігрантôвъ пытанями, щобы не потребували зъ Америки вôдбувати подорожь по морю.

Двѣ журбы.

Одного разу здыбавъ міністеръ справъ внутрѣшныхъ капиталіста, а видячи, що той надъ чимсь глубоко задумавъ ся, пытає его: „Чому ты такій задуманый, що тобѣ бракує?" Капиталістъ, зôтхнувши, сказавъ: „Клопочусь тымъ, що мы маємо зробити зъ тыми сотками тысячь, а навѣть міліонами людей безъ працѣ?" Дурный ты — вôдповѣвъ на то міністеръ — не варта собѣ тымъ головы завертати. Лѣпше роздумай надъ тымъ, що они зъ нами зроблять. Се бôльше пекуча для насъ справа."

•

— Страйкъ въ Чікаґо, о котрôмъ мы доносили въ послѣднôмъ числѣ, скôнчивъ ся тымъ, що компанія пôдвысшила платню о 10 проц. Понадчасъ буде скрôзь добре вынагородженый. Славно, що робôтники побѣдили! Ч. Д. С.

— Въ стейтѣ Айдаго страйкують майнеры въ копальняхъ вугля въ околицяхъ Bunker Hill, Sullivan, Wardner и Coeur D'Alene. Всѣ они суть узброенй и готовй въ своѣй розпуцѣ зъ оружіемъ въ рукѣ прогнати „scab-ôвъ", котрй заняли ихъ мѣсця и змусити своихъ вызыскувачѣвъ до уступокъ. Чи то имъ удасть ся, сумнѣваємо ся. Бо неразъ въ тамтыхъ околицяхъ ляла ся кровь робôтникôвъ, позабиваныхъ вôйскомъ, котре выслано на розказъ властителѣвъ копалень. То саме и теперь дѣє ся, бо тй нещасливй робôтники не розумѣють, що ихъ стрѣльбы не поможуть нѣчого въ борбѣ зъ вôйскомъ, а высадженй въ повѣтре динамітомъ копальнѣ и домы компанійнй, будуть знову ихъ коштомъ вôдбудованй. Теперь цѣвый повѣтъ (county) Shoshona знаходить ся въ станѣ облоги. Сто сорокъ два страйкеры арештовано недавно. Богато робôтникôвъ повтѣкало зъ боязни, щобы ихъ не арештовано. До Вардиерь выслано компанію ніґерского реґіменту. — Въ Бофльо (Buffalo) выбухъ страйкъ робôтникôвъ портовыхъ занятыхъ при пересыпованю збôжа. О тыхъ двохъ страйкахъ ось якъ пише „New York Journal" зъ 11. мая (англійске выдане): „Генералъ Меріямъ, котрый служить въ американьскôй арміи въ Айдаго (Idaho), де майнеры власне страйкують, має свôй особливый способъ притлумити сварьг, якй выникнули мѣжь капиталістами, а робôтниками. Епископъ Quigley зъ Бофльо, де застрайковали пересыповачѣ збôжа, має знову свôй неподôбный до способу генерала. Варта порôвнати оба тй способы и вытягнути зъ нихъ науку. Генералъ уживъ силы ряду, щобъ згнести майнерôвъ и выдавъ розказы, щобы всѣ члены робôтничихъ уній покинули роботу — бо ихъ організаціи то початокъ злочину. Епископъ же зôйшовъ ся зô страйкерами, якъ чоловѣкъ и выробивъ плянъ згоды, на котру мають пристати обѣ партіи. Наслѣдокъ есть такій, що туй-туй страйкъ закôнчить ся и капиталісты и робôтники будуть знову изъ собою въ злагодѣ. Въ Айдаго маємо бунтъ и проливъ крови. Въ Бофльо спокôй. Якъ о много мудрѣйше, бôльше по людски поступивъ собѣ епископъ Quingley, якъ автократичный и несправедливый генералъ Меріямъ!"

DEWEY ВЕРТАЄ!

Адміралъ Dewey отримавъ урядове поручене, щобы опустивъ Филипины и приѣхавъ до Стейтôвъ, де дôстане довшій урльопъ. Стало ся се на желанє его самого. Рôвночасно выдано розказъ контрадміралови Ватсонови, щобы 16. мая выѣхавъ на Филипины, де обôйме команду азійскои ескатры. Поворотъ Dewey-ого Стейтôвъ буде величавый. Вже теперь завязавъ ся комітетъ, котрый Дюйому выправить обѣдъ. Обѣдъ сей має коштовати 10 тысячь.

•

— Въ Ню Йорку пробовано ново вымыслену машину. котра складає, обвиває и адресує газеты. Проба удала ся знаменито. При еи помочи робôтникъ може робити 12 разôвъ скорше, якъ до теперь.

Петиція украиньскихъ овечокъ до вовка.

Якъ знаете, теперѣшній россійскій царь Николай спонукавъ зъѣздъ представителѣвъ свѣтовыхъ державъ противъ вôйны, що вôдбуде ся незабаромъ у мѣстѣ Гадзѣ. Наша руско-украинска молодѣжь у Вѣдни и де инде завважила на те, що россійскій царь не має права выступати миротворцемъ, поки у него самого панує неволя особливо надъ нашимъ руско-украиньскимъ народомъ на Украинѣ. Отже дописуватель „Руслана", хоть годить ся зъ нашою молодѣжю, а таки надѣє ся на теперѣшнои россійского царя и пише до-слова таке: „А коли усунути сй варварства въ спроможности самодержавного царя, такъ дай Бôгъ, щобы той стогôнъ зневоленои народности дôйшовъ и до золотокованого царского престола, де чей стрѣтить сей голосъ та благодарность Николаевои душѣ, яку выявивъ вôнъ у своимъ пропамятнôмъ проектѣ до Гагскои конференціи. Справдѣ такою благодарностію, людяностію, коли-бъ Николай звернувъ увагу свого великомудрія на той украиньскій народъ. обдертый зъ усѣхъ людскихъ правъ, коли-бъ не давъ злымъ духамъ и пôдлотѣ перевертнѣвъ спинювати злобою и доносами чисто культурный рухъ нашого народа на Украинѣ, а передовсѣмъ коли-бъ усунувъ ту соромну заборону нашои мовы зъ 1876 р., той каганець на найблагороднѣйшй порывы культуры кождого народа, якими суть: розвôй питомого слова и право єствованя, — ставъ бы той великій царь не лише по теоріи, а и въ практицѣ своѣй гуманнымъ володаремъ, а для Украины-Руси наживъ бы по вѣки славы „освободителя"!.. Въ его володарскôй силѣ поправити похибки лихои кривдячои управы, зреґабілітувати свою державу въ очахъ цивілізованои Европы зъ такихъ унѣкатôвъ управы середъ европейскихъ державъ". (нр. 74!).

Ось вамъ и украиньска рутенщина у Россіи! ось нашй украиньскй овечки, що надѣють ся для себе лѣпшои долѣ вôдъ доброго серця вовка, вôдъ петицій до него! Нѣ, необачнй братьг: воля добуває ся завзятущою боротьбою за свои права та працею на власнôй нивѣ, а не безсильными сльозами та марными надѣями на царôвъ та ихъ уряды.

•

— Дня 6-го мая вôдбувъ ся баль въ Бруклинѣ, котрый давало братство св. Покровы, на дохôдъ бруклиньскои церкви. Мѣжь иншими запрошеными братствами було и дѣвоче братство св. Ольги зъ Бруклина и школярѣ зъ Джерзи Сити зъ дякомъ Пôдсадочнымъ були запрошенй, и вôдспѣвали кôлька красныхъ пѣсней и всѣмъ многая лѣта, що дуже всѣмъ сподобалось. Тамошный священникъ дякувавъ дуже всѣмъ, заохочуючи всѣхъ до вступу. Баль вôдбувъ ся въ якъ найкраснôмъ порядку, всѣ бавились дуже красно.

Оголошенє.

Дня 17. юнія вôдбудесь въ Yonkers, N. Y. великій пікнікъ. Початокъ о год. 1-ôй съ полудня. Мѣсцемъ пікніку є Sow Mill River Park.

Хто буде президентомъ?

А хто-жь якъ не Мекінлей? Такъ сказавъ голова усѣхъ республиканôвъ Маркъ Ганна, и такъ має бути. Вже теперь иде велика агітація за нимъ, пôдчасъ коли розбитй демократы сварять ся мѣжь собою, справляють обѣды то по 10 дол. для особы, то по 1 дол., на котрыхъ говорять рôжнй мовы про рôжнй справы, навѣть про робôтничу. Очевидно, про робôтникôвъ говорять для того, щобы налапати для себе голосôвъ при слѣдуючихъ выборахъ на президента. Але дарма ихъ робота. Робôтники зачинають интересуватись соціялізмомъ, а тй, котрй нимъ не интересують ся, будуть голосовати на республиканôвъ зъ тои (глупои) причины, що республикане богатшй. Такъ отже Мекінлей буде знову президентомъ, тôлько, щобъ ему здоровле служило. Теперь бѣдачиско слабый, и выѣхавъ до Hot Springs. Va. на купелѣ. Кажуть, що захорѣвъ изъ цигаръ, котрй неустанно курить въ своимъ офісѣ вôдъ рана до пôзного вечера.

— Чи знаете, що слѣдуюча конвенція „Руско-Народного Союза" буде на тôмъ плейзѣ, где буде найбôльше членôвъ? Чи хочете, щобы у васъ була конвенція? Если такъ, то запишітеся до „Союза."

Страшный выпадокъ.

Въ Центреліи, близько Мт. Кармель, Па., зôсунувсь вуглъовый порохъ и похоронивъ вôдразу 4 людей, зъ котрыхъ було 3 Русинôвъ.

•

— Маєшь дѣти? Чому-жь незапишете ихъ до „Союза?" Коштує лишь 25 центôвъ на мѣсяцъ, а дѣти умирають дуже часто, частѣйше якъ старшй.

Робота для 200 майнерôвъ!

Сейчасъ знайде роботу 200 майнерôвъ въ Pocahontas, стейту Вірджінія у компаніи, котра называє ся: „South-west Virginia Improvement Company, Pocahontas, Va." Въ околици можь тежь дôстати роботу.

WILLIAM LANG
Superintendent.

Посвяченє церкви.

Русины зъ Plymouth, Pa. побудували у себе красну церковь, при котрôй находить ся такожь простора саля, призначена на школу и мітинги. Посвячене церкви вôдбуде ся дня 30. мая с. р. и зъ тои нагоды рада церковна запрошує на ту урочистôсть усѣхъ доохрестныхъ Русинôвъ и Всеч. оо. духовныхъ.

За „Свободу" належить ся заплатити!

На протонотара.

Осьтымъ оголошую себе яко кандидатъ на протонотара повѣта Northumberland. Есьмъ зъ партіи демократичнои, а номінація на згаданый урядъ має вôдбутись въ юлію. Если буду выбранымъ, буду заступати народъ честно.

M. B. Kramlich
SHAMOKIN, PA.

ЧИТАЙТЕ „СВОБОДУ"

МАЙНЕРЪ ВАСИЛЬ.

(Конець.)

V.

Въ той часъ, якъ его
Въ тѣсный клали гробъ
Вôдъ Олены письмо
Изъ Ню Йорку прійшло,
А читавъ го пôпъ,
Що его погрѣбъ,
А въ нѣмъ такъ стояло:
Ой не залицяй ся,
Та не женихай ся!
Листôвъ не пиши
Туги не зводи
Бо твое вже пропало!
Ще пропало тогды
Якъ прощали ся мы,
Якъ ты йшовъ изъ дипа до кары,
Тебе тренъ тогды взявъ
Изъ тобовъ почвалавъ
И такъ розôйшлись мы изъ пары!
Отъ и все, що у тôмъ
Писанечку малôмъ
Она написала.
Нѣчогѣсько-жь про те,
Жите вела яке
Она не подала.
Тай нѣхто не мôгъ знать
Не мôгъ певно сказать,
Що она робила,
Тôлько чутка така
Мѣжь людьми все жива
Про ню говорила:
Ой та Олена щось извела ся
На злу дорогу та подала ся.
Табачню зъохабила
Бо жизньеи звабила
Пустотлива, зовсѣмъ бездѣльна.
Нѣчо не працюе
Лишь по ночахъ гарцюе —
А днина для неи все вôльна.
По Ню Йорку ходить — бродить
За собою хлопцѣвъ водить,
Ходить-бродить улицями
Зъ хорошими молодцями
А молодцѣ грошѣ мають,
И Олену всѣ кохають."
Така чутка гидка
Про Олену гула:
Но друга ще була:
Що у часъ, якъ она
Про ту смерть Василя
Страшную зачула,
Передъ нею жите
Еи власне, стыдке
Повстало цѣлее,
И щастя въ своимъ
Житю вже шумнôмъ
Не було для неи.
И хочь буйна юрба
Хлопцѣвъ жвавыхъ шумна
За нею ходила,
То такъ изъ туги
За житемъ изъ любви
Усе она ныла.
И не рѣдко тужный
Василенько сумный
Ѣй привиджавъ ся,
Що якъ въ сонцю квѣтки,
Якъ въ ручаяхъ луги,
Въ нѣй щиро кохавъ ся.

Незнакомый.

Дивнѣ Русины.

Чи хто вола бачивъ,
Щобъ вôнъ конемъ ставъ ся?
Або чи чувавъ хто,
Щобъ вôнъ реготавъ ся?

А чимъ-же ты, брате,
Чимъ ты народивъ ся?
Чи-жь не встыдъ, не ганьба,
Щобъ свого ганьбивъ ся?

Чи-жь не руска мати
Тебе породила?
Чи-жь руской мовы
Тебе не учила?

Чи-жь не рускѝ пѣснѣ
Вна тобѣ спѣвала?
Чи-жь тобѣ не руску
Грудь ссати давала?

Чи-жь тебе молитвы
Рускои не вчила?
Чи-жь не руска земля
Тебе выкормила?

Чому-жь ты, о брате,
На се забуваешь,
До Ляхôвъ, Словакôвъ,
Москалѣвъ ся пхаешь?!

Чи ты ще не вмѣешь
Собовъ газдувати?
Доки-жь даси катамъ
Собовъ поганяти?!

У „Союзъ" горнѣмъ ся!
Будьмо Русинами!
Не, якъ „Вѣстникъ" хоче
Ґрецко-Словаками.

Не слухайте вражихъ
Пôдшепгôвъ поганыхъ
Що Русинъ и Словакъ
Вôдъ однои мамы.

Если vs'icko jedno"
Най до насъ пристануть!
А сли нѣ — то нехай разъ
Брехать перестануть!..

На бôкъ свиньства, сварнѣ!..
На бôкъ, дѣльбы въ части...
Бо чортъ все забере,
Ворогъ будесь пасти!

С. Сосенко.

Учѣте ся, браты мои!
Думайте читайте,
И чужому научайтесь,
И свого не цурайтесь!

Т. Шевченко.

Всюды нѣвечить ся правда,
Всюды пануе брехня,
Въ вашихъ лишь серцяхъ, о братя,
Най не повстане вона!

Ив. Франко.